

GABRIELA ANA BALAN

Viața și poezia, miracole sub lacrima lui Dumnezeu

Sandu FRUNZĂ, „Miracolul vieții”, Editura Neuma 2026

Cifra 7 este simbolul universal al perfecțiunii, spiritualității, înțelepciunii și misterului, reprezintă unirea dintre divin și lumesc, finalizarea unui ciclu perfect, introspecția și căutarea adevărului interior. Sub aceste auspicii, poetul Sandu Frunză include în cartea recent apărută la editura cu blazon, Neuma 2026, sub semnul trandafirului alb, 77 de poezii în care caută perfecțiunea creației, într-o călătorie inițiată în vers modern. Titlul îl plasează în universul lui Lucian Blaga, nu ca discipol sau epigon ci ca un veritabil „poet de școală blagiană”, așa cum l-a numit recent pe blogul său Liviu Antonesei. În acest sens, poetul nu ucide „cu mintea tainele” miracolului vieții. În poezia lui, Sandu Frunză nu se limitează la o simplă interpretare în text/vers a temei vieții ci sporește așadar taina miracolului, în sensul hermeneuticii parafate de Martin Heidegger, viziunea sa devine o structură fundamentală a existenței umane. Definiția vieții, în versuri concentrate, capătă sensul suprem prin conștiința și gândirea umană, cele care valsează în curgere lină la braț cu trăirea emoțională, într-un vid existențial sugerat de golul pe care numai omul îl poate umple cu depășirea condiției predestinate, prin asumarea creației. Poetul își asumă declarativ întâlnirea virtuală cu idolul său, zeul tutelar al poeziei sale, Lucian Blaga, pe două trepte simbolice, lumina și iubirea „Îmi cântam iubirea/ la umbra lumii/ Lumina cea dintâi a ivirii/ celor văzute și a celor nevăzute”. (*O întâlnire cu Lucian Blaga*). Poezia care deschide volumul pune pe tapet ideea că puritatea interioară este forța morală și spirituală capabilă să transforme lumea și natura umană. Raportul viață/ ființă are ca fundament ideea filozofică legată de sensul personajului femi-

nin, substituind persoana reală „Viața mea/ este un pahar din care ea a băut /ca o binecuvântare”. Binele autentic biruiește răul absolut „În simplitatea ei,/ dacă ar vedea-o,/ Și Necuratul s-ar îmblânzi/ și s-ar curăța” (*Despre candoare*). Fascinația femeii este che-

ia care deschide sensul mirării „Ceea ce mă fascina/ cel mai mult la ea/ Era faptul că se ivea/ ca o femeie precum/ oricare altă femeie” (*Ca orice altă femeie*)

În poezia care dă titlul volumului, viața este „marea trecere”, o minune continuă, un dar misterios, extraordinar, în care fiecare clipă este o revelație „Viața e minunea fiecărei zile”. Metaforele alese sugerează dimensiunea spirituală și cosmică a existenței: „miracolul vieții”, „lumina lumii”, car de foc”, cer înflorit de căutări”. Iubirea nu poate lipsi din ecuație „O iubire devorată în fiecare clipă” este termenul necunoscut asociat cu intensitatea trăirii. Drumul prin existență este însoțit de lumină și sens „Un miracol al trecerii prin lumina lumii”. Sandu Frunză reliefează poetic ridicarea spirituală a omului „blândețea și eleganța neantului/ ne înalță ca un car de foc”. Omul trăiește într-o permanentă căutare a sensului care dă frumusețe vieții „Ca un cer înflorit de căutări/ Își vestește venirea”. Unitatea

de măsură în această ars poetică este timpul care dă sens trăirii „un miracol al trecerii prin lumina lumii” („*Miracolul vieții*”). Arta poetică se desăvârșește sub lacrima lui Dumnezeu, aici nota autobiografică adaugă un plus de emoție sensului filozofic al condiției creatorului „Precum o scorbură care a înghițit toate privirile vesele ale lumii/ Copilul bătrân ce se visa scriitor/ caută un înțeles. Nu găsește decât ochii tăi inundați/ de o lacrimă târzie” (*Lacrima lui Dumnezeu*). Moartea, ca un miracol secund, poate și „mai pur” dacă îl parafrazăm pe Ion Barbu, e prezentă în poezie la brațul poetului, o umbră a adevărului vieții „Nu am nici un argument privind/ adevărul morții și al eternității./ Doar adevărul vieții mi-a fost dat/ ca un dar/ spre a înțelege că/ nu pot fi un simplu trecător/ prin viața ta, /prin viața mea”. (*Poetul și moartea*). Veșnicia născută la sat este prezentă, nu putea lipsi, ca loc de purificare a suferinței interioare „Lacrimile mele s-au pierdut/ într-un pahar de apă nepotabilă/ din țâșnitoarea de la marginea satului” (*Metamorfoze*). Volumul se încheie apoteotic, cu o poezie care lasă cititorului senzația de împlinire spirituală prin umanizare totală, prin crearea sensului lumii/ lumilor posibile, prin existența individuală alăturată celei comunitare „Vreau să trăiesc Să punem frumusețe în toate / Lumile posibile” (*Dorința*). În cele 77 de poeme din cuprins, poetul glisează între două sintagme fundamentale care definesc acest raport dintre individ și colectivitate, „viața mea” cu care începe și „sufletul lumii” cu care se sfârșește. Între ele, ca un murmur de izvor, miracolul vieții e o „așteptare pe scara îngerilor ce nu mai vin” (*Așteptare*). Poetul „cu investitura sa magică, oferă o imagine emblematică a universului ce poartă pecetea unui conținut original” scrie Nicoleta Milea pe coperta cărții.